

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **V.T.N.** , narozený dne ..., ev. č. x, státní příslušnost Vietnam,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65
Balková,
zastoupený JUDr. Ing Jakubem Backou, advokátem,
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 22. 2. 2019, č. j. OAM-
120/LE-BA02-VL11-PS-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci, advokátu JUDr. Ing. Jakubu Backovi, se přiznává odměna ve výši 8.228,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného ministerstva vnitra, kterým byl ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 10. 6. 2019.
2. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 47 zákona o azylu. Podle článku 15 preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU: *„Zajištění žadatelů by mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zajištění.“* Tento princip se poté promítne v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle něž ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie.
3. Dle žalobce žalovaný pouze stručně odkázal na údajnou účelovost žádosti o mezinárodní ochranu, aniž by vyhodnotil charakter porušení právních předpisů, neboť žalobce se bezpochyby dopustil porušení povinností nikoliv zásadního charakteru, jež v žádném případě není možné považovat za protiprávní jednání, které by mohlo představovat závažné porušení veřejného pořádku. Žalobce v domnění lepší ekonomické budoucnosti hodlal vycestovat z Rumunska, kde se nacházel v souladu s tamními právními předpisy, do Německa. Poté, co byl českými správními orgány v rámci zahájení řízení o správním vyhoštění poučen, že jeho jednání je nezákonné a může mít za následek rozhodnutí o správním vyhoštění, dospěl k názoru, že jeho jedinou šancí je požádat o mezinárodní ochranu, domnívaje se, že obtíže, které mu ve Vietnamu hrozí, mohou být relevantním důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu.
4. Ačkoliv nelze zastříť, že žalobce skutečně podal žádost o mezinárodní ochranu v reakci na své zajištění (žalobce ostatně svojí žalobou ani nezpochybňuje důvod zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu), v případě žalobce, který se nikdy neprotivil jakémukoliv správnímu rozhodnutí a nedopustil se protiprávního jednání představujícího zásadní porušení veřejného pořádku (tedy např. využití padělaných dokladů nebo jiného jednání dosahujícího svou závažností trestněprávní relevance), nelze pouze z jeho nelegálního vstupu na území schengenského prostoru a několikadenního nelegálního pobytu na území členských států EU vyvozovat, že by se jednalo o nespolehlivou osobu, u které nelze uvažovat o uložení zvláštních opatření.
5. Žalobce zdůrazňuje, že smyslem zavedení institutu zvláštních opatření do zákona o pobytu cizinců, jakož i do zákona o azylu byla nutnost implementace čl. 15 návratové směrnice, k níž byly členské státy povinny přistoupit nejpozději do 24. 12. 2010. Právní předpis členského státu upravující danou problematiku tedy musí být po tomto datu vždy vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice. Na tuto skutečnost ostatně Nejvyšší správní soud upozornil již ve svých rozsudcích ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 – 57.

6. V případě cizince, který (při konfrontaci s následky svého protiprávního vstupu na území schengenského prostoru) dospěje k názoru, že jeho jedinou nadějí je podání žádosti o mezinárodní ochranu, tedy tato samotná skutečnost (tj. to, že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo motivováno hrozbou vyhoštění) nemůže být rovněž důvodem neumožnění uložení zvláštních opatření. Jakkoliv žalobce původně směřoval do Německa, po zahájení řízení o správním vyhoštění byl seznámen se skutečností, že mu hrozí reálné hrozba zákazu vstupu na území celé Evropské unie. Žalobce tedy v současnosti nemá důvod vycestovat na území Německa, protože tím by zcela minimalizoval své naděje na získání mezinárodní ochrany a citelně by si zkrátil dobu legálního pobytu na území Evropské unie. S ohledem na absenci jakýchkoliv motivů pro maření řízení o udělení mezinárodní ochrany a existenci zcela opačné snahy o prodloužení legálního pobytu, čehož lze dosáhnout pouze řádným plněním povinností v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, tedy není důvod pochybovat o tom, že by žalobce řádně plnil své povinnosti žadatele o mezinárodní ochranu. Názor žalovaného, podle nějž není možné o uložení zvláštního opatření uvažovat, je tak nesprávný. Závěrem žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
7. Žalovaný **ve vyjádření k žalobě** navrhl její zamítnutí. Nesouhlasil s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. V napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce byl rozhodnutím č. j. KRPU-33398-21/ČJ-2019-040022- SV-ZZ ze dne 17. 2. 2019 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že dne 15. 2. 2019 byl jmenovaný kontrolován německou policií po překročení hranic z ČR do Spolkové republiky Německo (dále jen Německo). Provedenou lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že žalobce nemá žádný záznam a dále nebyly zjištěny další skutečnosti, které by výše jmenovaného opravňovaly zůstat na území schengenského prostoru, proto byl následně zadržen a eskortován na OPKPE. Zde bylo zjištěno, že jmenovaný pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Z výše uvedených důvodů s ním bylo zahájeno správní řízení o vyhoštění a byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce nepředložil k prokázání své totožnosti žádný doklad. O udělení mezinárodní ochrany požádal teprve poté, kdy bylo zahájeno správní řízení o vyhoštění a po svém zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. V rámci správního řízení OPKPE Ústí nad Labem pod č. j. KRPU-33398-21/ČJ-2019-040022-SV-ZZ sdělil, že si je vědom svého protiprávního jednání. V ČR nemá žádné kulturní ani společenské vazby a nevlastní zde majetek. Z takového jednání žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Jednání žalobce nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu žalovaný správní orgán dostatečně zdůvodnil v

napadeném rozhodnutí na str. 2 - 3. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobce využije jakékoliv možnosti, aby se vyhnul vyhoštění a setrval na území ČR. Volba mírnějších opatření než zajištění je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření. Žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozsudek ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 – 23 a rozsudek ze dne 14. 07. 2017, č.j. 4 Azs 105/2017-24.

8. V případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Žalovaný setrvává na svém stanovisku, že v případě žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany zajištěného dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jsou naplněny kumulativně tři podmínky, a to: 1) Žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v ZZC, což se nepochybně stalo. 2) Dále musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkačského rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo jej pozdržet. V případě žalobce je nesporné, že žádost o mezinárodní ochranu podal až po zahájení správního řízení o vyhoštění a po svém zajištění a umístění do ZZC, svou žádost o mezinárodní ochranu tak podal až v okamžiku, kdy mu již reálně hrozilo, že bude vyhoštění realizováno. Zákon nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, což dle žalovaného je v případě pana žalobce dáno. 3) Poslední podmínkou pro možnost aplikace tohoto ustanovení o zajištění žadatele je skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Žalovaný má za to, že všechny tři podmínky v případě žalobce jsou naplněny a nesporně je toto podrobně odůvodněno v napadeném rozhodnutí. Pro řízení o žalobě odkazuje žalovaný na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Žalovaný správní orgán má za to, že postupoval v souladu s právními předpisy a námitky uvedené v žalobě jsou nedůvodné.
9. **Ze správního spisu** vyplývá, že byl žalobce dne 15. 2. 2019 kontrolován hlídkou policie SRN při výjezdu z ČR do SRN. Žalobce se neprokázal cestovním dokladem. Žalobce byl předán české straně a následně byl dne 17. 2. 2019 rozhodnutím č. j. KRPU-33398-21/ČJ-2019-040022- SV-ZZ zajištěn za účelem správního vyhoštění. Žalobce dle svého vyjádření z vlasti vycestoval letecky do Rumunska v prosinci 2018 na platný cestovní doklad opatřený vízem. V Rumunsku měl práci sjednanou přes zprostředkovatelskou společnost, pracoval jako zedník. S úmyslem najít lépe placenou práci v Německu opustil v únoru Rumunsko společně se svým kamarádem. Nejprve cestovali v dodávce, v Maďarsku na nějakém parkovišti přesedli do osobního vozidla. Za cestu z Rumunska do Německa zaplatil 5000 euro. Dne 20. 2. 2019 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že má ve Vietnamu velké dluhy. Doma má jenom matku, která také musela odjet z domu žít do Saigonu, protože se bojí lidí, kteří přicházejí pro dluh. Bojí se, že když se teď vrátí do Vietnamu, budou ho ti lidé zastrašovat a požadovat dluh.
10. V odůvodnění žalobou **napadeného rozhodnutí** správní orgán mj. uvedl, že žalobce byl zadržen, neboť přes území ČR cestoval do Německa bez platného cestovního dokladu. Následně bylo zjištěno, že nemá vízum ani jiné oprávnění k pobytu na území. S žalobcem bylo zahájeno řízení o vyhoštění a byl zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný

popsal naplnění podmínek § 46a odst. 1 písm. e) a konstatoval, že žalobce není zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. K možnému využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu žalovaný k rozhodnutí uvedl, že z postupu žalobce je zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a že nelze v jeho případě rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo dle názoru správního orgánu účinné. Správní orgán odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 349/2016.

11. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežadají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).
12. Soud neshledal žalobu důvodnou.
13. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *„ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
14. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu *„ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 120 dnů.“*
15. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu *„zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“*
16. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *„ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
17. Žalobce v žalobě uvedl, že nepochybně existenci důvodu pro zajištění podle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce tedy souhlasil se závěrem, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v zařízení pro zajištění cizinců pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Namítal však, že se žalovaný nedostatečně zabýval možností uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu namísto omezení žalobce na svobodě formou zajištění. Žalobce tvrdil, že nemá motivaci nespolutracovat se správním orgánem. Původně sice směřoval do Německa, po zahájení řízení o správním vyhoštění byl však seznámen se skutečností, že mu hrozí zákaz vstupu na území celé Evropské unie. Žalobce tedy v současnosti nemá důvod vycestovat na území Německa, protože tím by zcela minimalizoval své naděje na získání mezinárodní ochrany a citelně by si zkrátil dobu legálního pobytu na území Evropské unie.

18. S úvahami předestřenými žalobcem nemůže soud souhlasit. Neshledal též, že by žalovaný své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Žalovaný v napadeném rozhodnutí popsal okolnosti zadržení žalobce a srozumitelně popsal, jak byly naplněny podmínky § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Důvody zajištění se v tomto případě částečně překrývají s důvody, proč nebylo možné využít zvláštních opatření. Navíc je třeba si uvědomit, že zajištění žalobce slouží jak hladkému průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, tak též umožňuje případné pokračování v řízení o vyhoštění. Rozhodnutí o zajištění podle zákona o azylu ze dne 22. 2. 2019 navazuje na zajištění podle zákona o pobytu cizinců ze dne 17. 2. 2019, jedná se tedy o změnu právního důvodu zajištění již zajištěného cizince. Jednání žalobce neposkytuje žádnou záruku, že se v případě propuštění nebude před správním orgánem skrývat a pokračovat v nelegálním pobytu na území EU. Naopak tomu nasvědčuje několik skutečností: žalobce cestoval bez cestovního dokladu, neměl oprávnění k pobytu, byl zadržen policií - nehlásil svůj pobyt dobrovolně státním orgánům, za cestu do Německa zaplatil vysokou částku, a byl si tedy svého protiprávního jednání zcela zřejmě vědom. Tyto skutečnosti zdůraznil ve svém rozhodnutí i správní orgán. Soud neshledal pochybení vytýkaná žalobcem.
19. Soud shodně s žalovaným odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově) není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. ... Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění.“*
20. Z rozsudku ze dne 14. 07. 2017, č. j. 4 Azs 105/2017-24, se podává: *„Podle Nejvyššího správního soudu odůvodněný závěr o nezbytnosti stěžovatele zajistit sám z povahy věci vylučuje aplikaci zvláštních opatření. Pokud žalovaný svůj závěr o nezbytnosti zajištění stěžovatele důkladně odůvodnil, a z jeho rozhodnutí je nadto zjevné, že se, byť v omezeném rozsahu, zabýval i možností aplikace zvláštních opatření, neshledal v jeho postupu Nejvyšší správní soud pochybení. Stěžovatel se mylí, pokud uvádí, že mu žalovaný přičítá některé skutečnosti k tíži dvakrát. Podle Nejvyššího správního soudu se aplikace institutu zajištění a zvláštních opatření navzájem mohou vylučovat. Proto, pokud je určitá okolnost vyhodnocena jakožto důvod pro uložení zajištění, z povahy věci takové vyhodnocení v některých případech zároveň způsobuje, že zmíněná okolnost nemůže být využita v prospěch aplikace zvláštního opatření.“*
21. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

23. Součástí žaloby by návrh žalobce na ustanovení právního zástupce. Usnesením ze dne 25. 3. 2019, č. j. 17 A 56/2019-16 byl zástupcem ustanoven JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát. Podle § 35 odst. 9 s.ř.s. byla ustanovenému zástupci přiznána odměna za zastupování v celkové výši 8.228,-Kč. Soud přiznal odměnu za 2 úkony právní služby (první porada včetně přípravy a převzetí zastupování, doplnění žaloby) á 3.100,-Kč a náhrada hotových výdajů v paušální výši á 300,-Kč ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb. Tato částka byla zvýšena o 21% DPH. Částka bude vyplacena advokátovi z účtu zdejšího soudu ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.
- .

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 23. dubna 2019

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně